

ევროკავშირი
საქართველოსთვის
The European Union for Georgia

საქართველოს 2020 წლის საპარლამენტო არჩევნების მედიაში გაშუქების კვლევა

სატელევიზიო ტოკ-შოუების მონიტორინგის წინასაარჩევნო ანგარიში

15 აგვისტო - 15 ოქტომბერი, 2020

საქართველოს
ჟურნალისტური
ეთიკის ქარტია

წინამდებარე ანგარიში მომზადებული და გამოცემულია საქართველოს ჟურნალისტური ეთიკის ქარტიის მიერ ევროკავშირისა (EU) და გაეროს განვითარების პროგრამის (UNDP) ხელშეწყობით. ანგარიშის შინაარსზე პასუხისმგებელია მხოლოდ საქართველოს ჟურნალისტური ეთიკის ქარტია და მისი შინაარსის აღქმა ევროკავშირისა (EU) და გაეროს განვითარების პროგრამის (UNDP) პოზიციად დაუმეგებელია.

სარჩევი

პროექტის შესახებ	4
ძირითადი ტენდენციები:	5
საზოგადოებრივი მაუწყებელი	6
თავისუფალი ხედვა	6
დებატები 2020.....	6
რუსთავი 2	7
ლამის კურიერი.....	7
იმედი	9
არენა	9
ღია ეთერი	10
ტვ პირველი	11
საჯარო პოლიტიკა	11
რეაქცია	11
მთავარი არხი	12
მთავარი აქცენტები.....	12
ლამის მთავარი	13
ფორმულა	14
პოლიტმეტრი	14
გიორგი თარგამაძის ფორმულა	15
პოლიტიკის ფორმულა სოფო ზურაბიანთან ერთად	16

პალიტრა TV	16
360 გრადუსი.....	16
აჭარის ტელევიზია	17
თავისუფალი სივრცე	17
არჩევნები 2020	18
POSTV	19
პოლიტიკური ინტერვიუ შალვა რამიშვილთან ერთად	19
კავკასია	20
ბარიერი	20
პოლიტიკა არჩილ გამზარდიასთან ერთად	21
ობიექტივი	21
ღამის სტუდია.....	21
მაესტრო	23

პროექტის შესახებ

„საქართველოს ჟურნალისტური ეთიკის ქარტია“ ევროკავშირისა და გაეროს განვითარების პროგრამის მიერ დაფინანსებული პროექტის, „2020 წლის საპარლამენტო არჩევნების მედიაში გაშუქების კვლევა“, ფარგლებში სატელევიზიო არხების მონიტორინგს ახორციელებს. მონიტორები აკვირდებიან 12 სატელევიზიო არხის საუკეთესო საეთერო დროს (19:00-24:00) გასულ საზოგადოებრივ-პოლიტიკურ ტოქშოუებს. მონიტორინგი ხორციელდება შემდეგ სატელევიზიო არხებზე: საზოგადოებრივი მაუწყებლის პირველი არხი, რუსთავი 2, იმედი, ტვ პირველი, მთავარი არხი, ფორმულა, პალიტრა TV, აჭარის ტელევიზია, POSTV, კავკასია, ობიექტივი, მაესტრო. ასევე, მონიტორინგდება მთავარი საინფორმაციო გამოშვების ის ნაწილი, სადაც რესპონდენტებთან ათ წუთზე მეტი ქრონომეტრაჟის ინტერვიუს სთავაზობენ მაყურებელს.

ანგარიში მოიცავს 15 აგვისტოდან 15 ოქტომბრამდე პერიოდს.

მეთოდოლოგია

მონიტორინგის სუბიექტებად შერჩეულნი არიან:

- პრეზიდენტი
- მთავრობა
- პოლიტიკური პარტიები

მონიტორები აკვირდებოდნენ როგორ ჩანდნენ კვლევის სუბიექტები გადაცემებში. თითოეულ ტოქშოუს აფასებდნენ შემდეგი კრიტერიუმების მიხედვით:

არის თუ არა გადაცემის თემა რელევანტურად შერჩეული, რამდენად შესაბამისია მოწვეულ სტუმართა კვალიფიკაცია სადისკუსიო თემასთან, ხომ არ ჩანს მიკერძოება სტუმრების შერჩევას, როგორ მიმდინარეობს მსჯელობა, რამდენად კარგად მართავს დისკუსიას წამყვანი, როგორია მისი კითხვები, არის თუ არა მომზადებული, აძლევს თუ არა ცრუ ინფორმაციის გავრცელების საშუალებას სტუმრებს, ხომ არ არის გადაცემა გამოყენებული სიძულვილის ენის გასავრცელებლად.

საერთო ჯამში, იღებს თუ არა მაყურებელი რაიმე დამატებით ინფორმაციას, რაც მას ინფორმირებული არჩევანის გაკეთებაში დაეხმარება.

ძირითადი ტენდენციები:

- საანგარიშო პერიოდში გამოიკვეთა, რომ სამაუწყებლო მედია მკვეთრად პოლარიზებულია, რაც გამოიხატებოდა იმაში, რომ მაუწყებელთა ნაწილი ხელისუფლების სასარგებლოდ იყო მიკერძოებული, ნაწილი კი - ოპოზიციის. მმართველი პარტიის წარმომადგენლები უარს აცხადებდნენ ზოგიერთ არხზე სტუმრობისგან.
- სამონიტორინგო პერიოდში, გადაცემების ნაწილში, საარჩევნო თემატიკის ნაცვლად, ეთერი სხვა, იმ დროისთვის აქტუალურ პრობლემას ეთმობოდა;
- სამონიტორინგო პერიოდში ტოქშოუებში არ იყო ხშირი დებატები პოლიტიკურ ოპონენტებს შორის, ამის ნაცვლად, მაუწყებელთა ნაწილი აუდიტორიას აცნობდა თითოეული პარტიის საარჩევნო პროგრამასა და ხედვებს;
- ტოქშოუების წამყვანების კომენტარებიდან შეგვიძლია დავასკვნათ, რომ „ქართული ოცნების“ წარმომადგენლები უარს აცხადებენ ტელეკომპანია „ფორმულაში“, „TV პირველსა“ და „კავკასიაში“ ვიზიტზე, მაშინ, როდესაც „იმედსა“ და „POSTV-ს“ ხშირად სტუმრობდნენ. მმართველი პარტიის წარმომადგენლები არ იყვნენ წარმოდგენილი არც „მთავარ არხზე“. „ქართული ოცნების“ წარმომადგენლები ასევე უარს აცხადებდნენ მონაწილეობა მიეღოთ „პალიტრა TV-ის“ ეთერში გამართულ დებატებში და ისინი, ძირითადად, წარმოდგენილი იყვნენ მარტო, ოპონენტების გარეშე, გადაცემის ბოლო ნაწილში;
- ტელეკომპანია „ობიექტივი“ კვლავ რჩება „პატრიოტთა ალიანსის“ პლატფორმად, სადაც ისინი, პრაქტიკულად, ყველა გადაცემაში საუბრობენ და ეწევიან აგიტაციას პარტიის სასარგებლოდ. წამყვანებიც ღიად გამოხატავენ მათ მხარდაჭერას. არხზე ხდებოდა ანტიდასავლური პროპაგანდისა და სიძულვილის ენის ტირაჟირება;
- ტელეკომპანიების „მთავარი არხის“, „POSTV-სა“ და „ობიექტივის“ რიგ ტოქშოუებში წამყვანების მხრიდან ადგილი ჰქონდა შეურაცხმყოფელი ლექსიკის გამოყენებას;
- საანგარიშო პერიოდში „მაესტროს“ ეთერში არ გასულა საზოგადოებრივ-პოლიტიკური გადაცემა და, ასევე, საინფორმაციო გამოშვებებშიც არ ჰყოლიათ სტუმარი მიწვეული.

საზოგადოებრივი მაუწყებელი

საზოგადოებრივი მაუწყებლის პირველ არხზე მონიტორები აკვირდებოდნენ გადაცემას „თავისუფალი ხედვა“, რომელიც 9 სექტემბრიდან ყოველ სამშაბათს გადიოდა, ოქტომბრიდან კი არხმა მაყურებელს წინასაარჩევნო დებატები შესთავაზა - „დებატები 2020“.

თავისუფალი ხედვა

გადაცემა „თავისუფალი ხედვა“ ეთმობოდა პოლიტიკური პარტიების საარჩევნო პროგრამების განხილვას. თითოეულ გადაცემაში მიწვეული იყო მხოლოდ ერთი პოლიტიკური პარტიის წარმომადგენელი. ფორმატიდან გამომდინარე, გადაცემა არ საჭიროებდა ოპონენტს. სამონიტორინგო პერიოდის განმავლობაში, გადაცემაში არ ყოფილა მმართველი პარტია „ქართული ოცნების“ წარმომადგენელი. მონიტორინგის პერიოდში ჯამში გავიდა 4 გადაცემა შემდეგი სუბიექტებით: გიგა ბოკერია - „ევროპული საქართველოდან“, გია ჟორჟოლიანი - „სოციალ დემოკრატებიდან“, ნინო ბურჯანაძე - „ერთიანი საქართველოდან“ და ბექა ნაცვლიშვილი - „ჩვენი საქართველო სოლიდარობის ალიანსიდან“.

გადაცემის წამყვანი იყო მომზადებული, იცნობდა საარჩევნო პროგრამებს და გადაცემის მიმდინარეობისას ცდილობდა მიეღო პასუხები საჭირო კითხვებზე საარჩევნო პროგრამიდან გამომდინარე. საჭიროებისდა მიხედვით, იშველიებდა ამონარიდებს სუბიექტების საარჩევნო პროგრამებიდან. კითხვები ეხებოდა მათ შორის ისეთ საკითხებსაც, თუ როგორ მოახერხებს წინასაარჩევნო პროგრამის განხორციელებას პარტია, რამდენად აქვს აღნიშნულისთვის ფინანსური, ინტელექტუალური და ადამიანური რესურსი. შეკითხვები ეხებოდა იმასაც, თუ ვისთან შექმნის კოალიციას პარტია პარლამენტში მოხვედრის შემთხვევაში.

საერთო ჯამში, გადაცემა იყო დაბალანსებული და მეტნაკლებად კრიტიკული სტუმრების მიმართ. ასევე, გადაცემები იყო ინფორმაციული და ამომრჩეველს საშუალებას აძლევდა მოესმინა პოლიტიკური პარტიების ხედვები.

დებატები 2020

გადაცემა „დებატები 2020“ საზოგადოებრივი მაუწყებლის პირველი არხის ეთერში პირველი ოქტომბრიდან გაიწყო. გადაცემის დასაწყისშივე წამყვანმა განმარტა, რომ ჯამში გავიდოდა რვა გადაცემა, საიდანაც ოთხი დაეთმობოდა კვალიფიციურ სუბიექტებს, ოთხი კი - არაკვალიფიციურს. გადაცემის ფორმატი გულისხმობდა სამ ნაწილს - პირველ ბლოკში თავად წამყვანი უსვამდა სტუმრებს კითხვებს, მეორე ბლოკში სტუმრებს ჰქონდათ საშუალება თავად დაესვათ კითხვები სასურველი ოპონენტისთვის, მესამე ნაწილში კი სტუმრებს ჰქონდათ მოკლე შეჯამების საშუალება.

გადაცემას ჰყავს ორი სხვადასხვა წამყვანი, რომლებიც მონაცვლეობით უძღვებიან ეთერს. წამყვანები აკონტროლებდნენ დროის განაწილებას და არ იყვნენ მიკერძოებული რომელიმე პოლიტიკური სუბიექტის მიმართ, თუმცა, წამყვანი, ფორმატიდან გამომდინარე, უფრო მეტად არბიტრის როლში იყო.

მაგალითად, [15 ოქტომბრის](#) გადაცემაში, მართალია ცხადი შესამჩნევი იყო, რომ წამყვანი იყო მომზადებული, იცნობდა პარტიების ხედვებს ძირითად საკითხებთან მიმართებით, თუმცა მისი კითხვები უფრო ზოგადი იყო და ფორმატიდან გამომდინარე, ვერ სვამდა დამაზუსტებელ კითხვებს.

დებატების მიზანია არა მხოლოდ გააცნოს აუდიტორიას კანდიდატი, არამედ დაანახოს, რამდენად არის ის მზად, დაპირებების შესასრულებლად. „დებატები არ ნიშნავს პარტიის პრეზენტაციას ანდა ერთ კითხვაზე ყველა კანდიდატის თანაბარი ქრონომეტრაჟის მქონე კომენტარის მოსმენას. კარგად დაგეგმილი დებატებისას ან თავად წამყვანმა უნდა გაუწიოს ოპონირება კონტრკითხვებით, ანდა კონკურენტ კანდიდატებს უნდა ჰქონდეთ დრო ერთმანეთისთვის კითხვების დასმის თუ კომენტარის გაკეთების“, - ვკითხულობთ ქარტიის წესებში.

აშნიშნულ გადაცემაში კი წამყვანი, ფორმატიდან გამომდინარე, ნეიტრალური არბიტრი უფრო იყო, ოპონენტებმა კონტრკითხვების დრო ურთიერთბრალდებებისა და ურთიერთლანძვისთვის გამოიყენეს და საბოლოოდ, მაყურებელმა, ვერ მიიღო იმგვარი არგუმენტირებული ინფორმაცია, რაც მას ინფორმირებული არჩევანის გაკეთებაში დაეხმარებოდა.

რუსთავი 2

ტელეკომპანია „რუსთავი 2-ზე“ მონიტორები აკვირდებოდნენ გადაცემას „ღამის კურიერი“, რომელიც სამშაბათს და პარასკევს გადის ეთერში. გადაცემა თავდაპირველად დღის აქტუალურ თემებს ეხებოდა და ნაკლები დრო ეთმობოდა საარჩევნო პროგრამების წარდგენას. ოქტომბრიდან კი გადაცემა საარჩევნო ფორმატის გახდა.

ღამის კურიერი

ოქტომბრამდე გადაცემაში, ძირითადად, ერთი სტუმარი და ერთი წამყვანი იყო, გადაცემას ინტერვიუს ფორმატი ჰქონდა, წამყვანი მომზადებული იყო.

მას შემდეგ, რაც გადაცემის ფორმატი შეიცვალა და გადაცემა წინასაარჩევნო გახდა, თითოეულ გადაცემაში სტუმრად იწვევენ ერთი კონკრეტული პოლიტიკური პარტიის ლიდერს ორ თანაპარტიელთან ერთად. როგორც წამყვანებმა აღნიშნეს, სტუმრების

რაოდენობაზე შეზღუდვა გამომდინარეობს კორონავირუსის გამო არსებული რეგულაციებიდან. გადაცემის ფორმატი შემდეგნაირია: გადაცემის მიმდინარეობისას მაყურებელს აცნობენ პარტიის პროგრამას, ასევე, მათ ორი წუთის განმავლობაში შეუძლიათ მიმართონ ამომრჩეველს, თუ რატომ უნდა დაუჭირონ მხარი და რას სთავაზობენ. ყველა პარტიას თანაბრად ეძლევა ამის უფლება და ყველას თანაბარი დრო აქვს გამოყოფილი. დანარჩენი დრო ეთმობა თითოეული სტუმრისთვის კითხვების დასმას. შეკითხვები ეხება როგორც საარჩევნო პროგრამას, ისე კონკრეტული პოლიტიკური სუბიექტების დამოკიდებულებას სხვადასხვა მნიშვნელოვანი, გახმაურებული საკითხებისადმი. იხსენებენ მათ განცხადებებს მათივე წარსულიდან და ინტერესდებიან ამავე საკითხზე სტუმრების ამჟამინდელი პოზიციით.

ახალი ფორმატის გადაცემას ჰყავს სამი წამყვანი, რომლებიც მონაცვლეობით, თემატიკის მიხედვით უსვამენ კითხვებს სტუმრებს. კითხვები უმეტესად კრიტიკულია და წამყვანები არიან მომზადებული. თუმცა, გამოიკვეთა რამდენიმე შემთხვევა, როდესაც არ დაისვა დამაზუსტებელი კითხვა პასუხიდან გამომდინარე. მაგალითად, [22 სექტემბერს](#), გიგა ბოკერიაშვილმა განაცხადა, რომ ისინი შექმნიან 100 ათას ახალ სამუშაო ადგილს გადასახადებისა და ბიუროკრატიის შემცირების გზით. გადაცემაში მაყურებლისთვის ნათელი არ გახდა, რა ურთიერთკავშირი არსებობს სამუშაო ადგილების შექმნასა და გადასახადების შემცირებას შორის, ან რა მექანიზმით აქვს პარტიას დათვლილი, რომ დასახელებული ოდენობის თანხის დაზოგვით 100 ათასი სამუშაო ადგილი შეიქმნება, ან როგორ დაამონიტორინგებს სახელმწიფო იმას, თუ რამდენი სამუშაო ადგილი შეიქმნა ყოველწლიურად სწორედ მათ მიერ გატარებული ღონისძიებების შედეგად.

გადაცემებში არ გამოუყენებიათ სიძუვილის ენა და არ გაუვრცელებიათ ჰომოფობიური განწყობები. იყო შემთხვევა, როდესაც სტუმრის განცხადება იყო სექსისტური და დისკრიმინაციული, რაზეც წამყვანს ჰქონდა შესაბამისი რეაქცია და სტუმარს მიუთითა, რომ ეს იყო დაუშვებელი.

მაგალითად, [6 ოქტომბრის](#) გადაცემაში „ლეიბორისტული პარტიის“ ლიდერმა შალვა ნათელაშვილმა განაცხადა: „სამმა დედალმა ქოცმა მიჩივლა, იმის თაობაზე იღებდნენ კანონს, ცოლმა უჩივლა ქმარს, რომ ერთი წლის წინ მას ეძინებოდა და ღამე შეაწუხა, დაიჭერდნენ გაუპატიურებაზე, ამაზე გავაკეთე განცხადება, რომ ერი, სადაც შობადობა არ არის, სადაც ქროწინება არ არის, ითხოვს დემოგრაფიის ხელშეწყობას, გამრავლებას, დახმარებას, მხარდაჭერას და არა სისხლის სამართლის კოდექსის ლოგინში შედებას, ამაზე მიჩივლა სამმა ქოცმა აქტივისტმა დედალმა.“ ეს განცხადება იყო გენდერულად დისკრიმინაციული, სექსისტური და აჩვენებდა ძალიან დაბალ მგრძობელობას სექსუალური შევიწროებისადმი, რაზეც წამყვანს ჰქონდა ადეკვატური რეაქცია და სტუმარს მიუთითა ქალების მიმართ არსებული სტერეოტიპების გამლიერების დაუშვებლობაზე.

იმედი

„იმედის“ ეთერში საანგარიშო პერიოდში მონიტორინგდებოდა გადაცემა „ღია ეთერი“ და „არენა“. გადაცემები კვირაში ერთხელ გადის ტელეკომპანიის ეთერში. „არენა“ 8 სექტემბრიდან ყოველ სამშაბათს, ხოლო „ღია ეთერი“ - 9 სექტემბრიდან ყოველ ოთხშაბათს. ორივე გადაცემაში სტუმრებად მხოლოდ მმართველი პარტიის წარმომადგენლები იყვნენ წარმოდგენილი.

არენა

საანგარიშო პერიოდში გადაცემა „არენას“ მხოლოდ მმართველი პარტიის წარმომადგენლები სტუმრობდნენ და მათი ძირითადი სასაუბრო თემა იყო „ნაციონალური მოძრაობის“ მმართველობის პერიოდის განხილვა და მისი შედარება დღევანდელ მდგომარეობასთან.

წამყვანი მიკერძოებულია ხელისუფლების მიმართ. მაგალითად, [6 ოქტომბრის](#) გადაცემაში, როდესაც სტუმრად ჰყავდა დედაქალაქის მერი, წამყვანი საუბარს იწებს ტექსტით „უგულავას გაყიდულ იპოდრომს დედაქალაქს ივანიშვილი უბრუნებს. კიდევ ერთი მასშტაბური საქველმოქმედო პროექტი“.

ჟურნალისტი არ იყო მომზადებული, იგი ძირითადად ასახელებდა თემას, რაზეც სტუმარს სურდა საუბარი. სვამდა ზოგად კითხვებს, რომელზე პასუხითაც მმართველი პარტიის წარმომადგენლები საკუთარ თავს წარმოაჩენდნენ დადებითად. ჟურნალისტი არ ცდილობდა დაესვა დამაზუსტებელი კითხვები.

მაგალითად, [8 სექტემბრის](#) გადაცემაში ირაკლი ღარიბაშვილის სტუმრობისას, თავდაცვის მინისტრი მთელი გადაცემა ყოფილ ხელისუფლებაზე საუბრობდა, წამყვანი კი მხოლოდ რეპლიკებით შემოიფარგლებოდა და არ დაინტერესებულა უწყებაში ამჟამად არსებული პრობლემებითა და გამოწვევებით.

წამყვანის კითხვები მოკლებულია შინაარსს, აზრს, კონტექსტს. მისი მიზანია, უბრალოდ, ასიამოვნოს რესპოდენტს, პარტიას. „როგორია თქვენი განწყობა“, „როგორ გრძნობთ თავს“, „როგორ ხასიათზე ხართ“... ასეთი იყო მისი ინტერვიუს საერთო სურათი ირაკლი კობახიძესთან, რომელიც [22 სექტემბრის](#) გადაცემაში ვიხილეთ.

[29 სექტემბერს](#) გადაცემის ეთერში გასვლა დაემთხვა მარნეულის ინციდენტს, სადაც ორი მაუწყებლის წარმომადგენლები დაშავდნენ. წამყვანი მარნეულში მიმდინარე მოვლენების შესახებ მაყურებელს დროდადრო აწვდიდა ინფორმაციას, მაგრამ არა ადგილიდან ჩართვებით, არამედ, ეთერში ახმოვანებდა საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს პოზიციას, უწყების განცხადებებში კი მხოლოდ ის იყო ნათქვამი, თუ რა მუხლით დაიწყო გამოძიება. გადაცემის ბოლოს აჩვენეს ვიდეო, რომელშიც ქვემო ქართლის პოლიციის დეპარტამენტის დირექტორი ჰყვება, თუ რა მუხლით დაიწყეს სამართალდამცავმა სტრუქტურებმა გამოძიება. წამყვანმა წაიკითხა „ქართული ოცნების“ მიერ გავრცელებული

განცხადებაც და არ უჩვენებია დაზარალებული მხარე. გადაცემა ისე დასრულდა, რომ მაყურებელისთვის გაუგებარი დარჩა, ვინ ვის დაესახა თავს, ვინ ვის სცემა, ვინაა მსხვერპლი, ვინ მოძალადე და, საერთოდ, რა მოხდა მარნეულში.

ღია ეთერი

ღია ეთერი საანგარიშო პერიოდში ამ გადაცემაშიც მხოლოდ მმართველი პარტიის წარმომადგენლები იყვნენ წარმოდგენილი. სტუმრები თემის რელიევანტურად იყვნენ შერჩეული, წამყვანები კი მეტ-ნაკლებად მომზადებული განსახილველი თემისთვის. თუმცა, ჟურნალისტები ვერ ახერხებდნენ მიუკერძოებელი პოზიციის დაცვას და გამოხატავდნენ პოლიტიკურ აფილაციებს. გარდა ამისა, როგორც წესი არ სვამდნენ კრიტიკულ კითხვებს. პერიოდულად რჩებოდა შთაბეჭდილება, რომ ისინი, ნაცვლად იმისა, რომ გაემართათ კრიტიკული დისკუსია ე.წ. HARD TALK, სტუმრებს უქმნიდნენ მაქსიმალურ შესაძლებლობას, რომ მოეხდინათ საკუთარი თავის საუკეთესო მხარეების დემონსტრირება.

მაგალითად, [16 სექტემბრის](#) გადაცემაში, რომელსაც „ქართული ოცნების“ სიის წევრი ბექა დავითულიანი სტუმრობდა, წამყვანმა ირაკლი ჩიხლაძემ თქვა: „ვისაუბრეთ კოვიდ-19-ზე, 196 ახალი შემთხვევა გვაქვს ქვეყანაში, მაგრამ, როგორც ჯანდაცვის მინისტრი გეუბნება, მთლად საპანიკო ჯერ არ არის. როგორც ჩანს, თანაცხოვრებას ჩვენ ამ ვირუსთან ვსწავლობთ, მაგრამ თქვენი და ხელისუფლების ოპონენტები მაინც პოლიტიზებას ახდენენ თემის“.

გადაცემაში არ ისმოდა განსხვავებული პოზიციები. წამყვანებიც კი „ნაციონალური მოძრაობის“ დისკრედიტაციასა და კრიტიკას ცდილობდნენ. ამის მაგალითად შეიძლება ჩაითვალოს [7 სექტემბერს](#) გადაცემის წამყვანი ირაკლი ჩიხლაძისა და ჟურნალისტ შორენა ხვიჩიას დიალოგი, რომელიც რუსეთის მხრიდან საქართველოს კრიტიკის თემას მოჰყვა გაგრძელებად. „რუსეთი ტრადიციულად, როგორც ყოველთვის, საქართველოს ადანაშაულებს და რაღაც შემთხვევაში რუსეთი და ჩვენი ოპოზიციის ნაწილი ძან ჰგავს ერთმანეთს“ - განაცხადა ირაკლი ჩიხლაძემ, რაზეც ხვიჩიამ უპასუხა: „სიტყვით დასავლურები და საქმით პრორუსულები, ეს ცნობილია“. გადაცემაზე დაკვირვების შედეგად შეიძლება ითქვას, რომ გადაცემის წამყვანები სვამენ კითხვებს, რომელიც რესპონდენტებს საშუალებას აძლევს პოზიტიურ ჭრილში წარმოაჩინონ საკუთარი თავი და ხელისუფლება და მაქსიმალურად გააკრიტიკონ ოპონენტები.

ტვ პირველი

საანგარიშო პერიოდში „ტვ პირველზე“ მონიტორინგდებოდა გადაცემები „საჯარო პოლიტიკა“ და „რეაქცია“. აღსანიშნავია, რომ ტელეკომპანია “ფორმულას” მსგავსად, მმართველი პარტიის წარმომადგენლები უარს აცხადებდნენ “ტვ პირველის” გადაცემაში მონაწილეობაზე.

საჯარო პოლიტიკა

გადაცემის თემები მიმდინარე, აქტუალური თემები იყო, სტუმრები კი ძირითადად რელევანტურად იყვნენ შერჩეული. გადაცემებში არ იყო წარმოდგენილი მმართველი პარტია. წამყვანი აცხადებდა, რომ „ქართული ოცნების“ წარმომადგენლებს ყველა გადაცემაში იწვევენ, თუმცა ისინი მათთან არ მიდიან. იშვიათი გამონაკლისების გარდა, სტუმრები აკრიტიკებდნენ ხელისუფლებას, ამიტომ ხშირად არ ისმოდა განსხვავებული აზრი. შერჩეული თემებიდან და ხელისუფლების მიმართ გაჟღერებული ბრალდებებიდან გამომდინარე.

წამყვანი მეტ-ნაკლებად მომზადებული იყო გადაცემისთვის, თუმცა რიგ შემთხვევებში, ის არ სვამდა მნიშვნელოვან კითხვებს. მაგალითად: 26 აგვისტოს გადაცემაში, რომელსაც სტუმრობდა „პატრიოტთა ალიანსის“ ერთ-ერთი ლიდერი ირმა ინაშვილი, საუბარი პარტიის მიერ ჩატარებულ გამოკითხვას ეხებოდა. ინაშვილი ცდილობდა დაესაბუთებინა, რომ მათი გამოკითხვები არის სანდო და ასახელებდა გამოკითხულთა რაოდენობას (აქვე, მნიშვნელოვანია რომ საუბარია სატელეფონო გამოკითხვებზეც), წამყვანი არ დაინტერესებულა, რამდენად კვალიფიციურად ტარდება ეს გამოკითხვები, როგორ მოიპოვეს წვდომა სატელეფონო ბაზებზე და ა.შ.

რეაქცია

სამონიტორინგო პერიოდში გადაცემისთვის შერჩეული თემები აქტუალური იყო, სტუმრები კი, ძირითადად - რელევანტური. „რეაქციაში“ არ გვხვდება „ქართული ოცნების“ წარმომადგენელი, რადგან პარტია ბოიკოტს უცხადებს გადაცემას. ამ ფაქტს სხვადასხვა სახის რეპლიკით ეხმაურებოდა წამყვანი. მაგალითად, [15 სექტემბერს](#) მან აღნიშნა: „ტვ პირველთან“ ეთერში მოსვლა კი არა, ინტერვიუც კი აკრძალული გვაქვსო, ასე გვითხრა რომან კაკულიამ. ვის სჭირდებით, ბატონო, რომან? ან თქვენი ინტერვიუ ვის სჭიდება, ან თქვენი პასუხები რაში აინტერესებს ამ ადამიანებს?!“

წამყვანი, ძირითადად, მომზადებული იყო, ამჟღავნებდა პოლიტიკური კონტექსტისა და პარტიების წარსული საქმიანობის ცოდნას, რაც მას ეხმარებოდა, არ შეეყვანა მაყურებელი შეცდომაში. მაგალითად, [პირველ ოქტომბერს](#), როდესაც გუბაზ სანიკიძემ უსაყვედურა „ქართულ ოცნების“ ლიდერებს იმის გამო, რომ ისინი რუსულ პოლიტიკას ატარებენ

საქართველოში, წამყვანმა მას შეახსენა საკუთარი წარსული, როდესაც იგი ნინო ბურჯანაძის პარტიაში იყო, რომელსაც ასევე რუსულ ვექტორთან აიგივებენ.

წამყვანი ეძიებოდა და რამდენჯერმე უბრუნებდა კითხვას რესპოდენტებს, როდესაც ცდილობდნენ თავი აერიდებინათ კითხვაზე პასუხისთვის. ის ცდილობდა არ მიეცა ცრუ ინფორმაციების გავრცელების საშუალება სტუმრებისთვის. მაგალითად, [10 სექტემბრის](#) გადაცემაში გიორგი გუგავამ განაცხადა, რომ ფეხმძიმე ალუჩაზე ლექსის შემდეგ არჩილ თალაკვაძემ ბიძინა ივანიშვილის სახობო ლექსი დაწერა. წამყვანმა გაუსწორა, რომ ასეთი ლექსი თალაკვაძეს არ დაუწერია და სთხოვა მოეყვანა მაგალითი.

ჟურნალისტი ზოგჯერ არ მალავდა მის პირად სიმპატიებს პოლიტიკოსების მიმართ. მაგალითად, [17 სექტემბრის](#) გადაცემაში წამყვანმა განაცხადა, რომ ვაკის ამომრჩეველი რომ ყოფილიყო, ხმას ელენე ხოშტარას მისცემდა.

საანგარიშო პერიოდში გამოიკვეთა სექსტისტური ფრაზის გამოყენების შემთხვევაც წამყვანის მხრიდან. მაგალითად, [27 აგვისტოს](#) გადაცემაში, წამყვანმა პარტია “ლელოს” წარმომადგენელს მამუკა ხაზარაძეს ჰკითხა: „ხომ არ დაუწვა ლელო ბიძინა ივანიშვილს?“, როდესაც რესპოდენტმა იკითხა რას ნიშნავდა “დაუწვა”, წამყვანმა განმარტა, რომ გულისხმობდა გარიგებას. მომდევნო სტუმართან კი, გადაცემის წამყვანმა თავადვე აღნიშნა, უხერხულობის ასარიდებლად სჯობდა სიტყვა “გარიგება” გამოეყენებინა.

მთავარი არხი

„მთავარ არხზე“ საანგარიშო პერიოდში მონიტორინგდებოდა გადაცემები - „მთავარი აქცენტები“ და „ღამის მთავარი“. ორივე გადაცემაში სტუმრად მხოლოდ ოპოზიციის წარმომადგენლები იყვნენ წარმოდგენილი.

მთავარი აქცენტები

სამონიტორინგო პერიოდის განმავლობაში გადაცემა „მთავარი აქცენტები“ მეტწილად გახმაურებულ კრიმინალურ საქმეებს ეხებოდა, რის გამოც გადაცემაში იშვიათად გვხვდებოდნენ მონიტორინგის სუბიექტები. წამყვანი, როგორც წესი, მომზადებული და თემებში გარკვეული იყო, ჰქონდა მიმდინარე საკითხების შესახებ ინფორმაცია. გადაცემები იწყებოდა წამყვანის მონოლოგით, სადაც, ზოგ შემთხვევაში, წამყვანი არ ერიდება შეურაცხმყოფელი ლექსიკის გამოყენებას ხელისუფლების მისამართით.

მაგალითად, [27 სექტემბრის](#) გადაცემას წინ უძღვოდა, წამყვანის ვრცელი მონოლოგი, რომელშიც იგი იყენებდა უხამს ლექსიკას რუსეთისადმი და არამხოლოდ. მაგალითად, გადაცემაში მოვისმინეთ:

„საქართველო არ არის პატარა სოფელი, ჩვენ მაინც გავიმარჯვებთ და ეს ნიშნავს, რომ შენს დედას მოვტყნავთ რუსეთო. ამ დღეებში, საქართველო რომ პატარა სოფელია, ისევ შეგვახსენეს და ეს გააკეთა პრემიერმა, რომელიც ეჭვი ხომ არ გეპარებათ, რომ ასევე რუსეთია და შენი დედა მოვტყან რუსეთო. შეგვახსენა, რომ საქართველო პატარა სოფელია და გვითხრა, რომ პატარა სოფლის პარადიგმაზე უნდა ავეწყოთ ყველანი, იმიტომ, რომ ეს არის ჩვენთვის გამოსავალი და ეს არის ჩვენი წინსვლის ერთადერთი რეცეპტი და ამას ბიძინა ივანიშვილის მეტი ვერავინ ვერ იზამს, თვითონ სირია, რომელიც ამას მხოლოდ ახმოვანებს.“

[20 სექტემბერს](#) გადაცემაში კი წამყვანმა ხელისუფლების შეფასებისას გამოიყენა ტერმინები: „უკლასოები“, „სველდებით“?

წამყვანი ცალსახად აფიქსირებდა მის პოზიციას და დამოკიდებულებას ხელისუფლების მიმართ. [27 სექტემბერს](#) გადაცემაში ოპოზიციური პარტიის ლიდერები იყვნენ მიწვეული. საუბრის თემა იყო ზოგადი მიმოხილვა საარჩევნო პროცესისა და ოპოზიციური პარტიების სტრატეგია ხელისუფლების დამარცხებისთვის. ყველა ლიდერი თანხმდებოდა, რომ მათი მთავარი მიზანი „ქართული ოცნების“ დამარცხებაა და არჩევნების შემდეგ ოპოზიციას თანამშრომლობის პრობლემა არ აქვს. ეს იყო ხანგრძლივი ბლოკის საუბრის მთავარი მიზანი და წამყვანი ყველა სტუმრიგან ითხოვდა თანმიმდევრობით ეპასუხა მის დასმულ შეკითხვებზე. გადაცემის დასასრულს ნიკა გვარამიამ, სტუმრებს სთხოვა ხელის მოწერით დაედასტურებინათ, რომ არჩევნების შემდეგ „ქართულ ოცნებასთან“ და ბიძინა ივანიშვილთან კოალიციას არ შექმნიდნენ.

ღამის მთავარი

სამონიტორინგო პერიოდში გადაცემა „ღამის მთავარი“, ძირითადად, ქვეყანაში იმ პერიოდისთვის არსებულ აქტუალურ თემებს ეხებოდა. გადაცემა გამოირჩეოდა კრიტიკული დამოკიდებულებით ხელისუფლებისადმი, რასაც ვერ ვიტყვით ოპოზიციაზე, თუმცა, რიგ შემთხვევებში, იგრძნობოდა მიკერძოება წამყვანის მხრიდან რომელიმე ოპოზიციური პარტიისადმი.

წამყვანი, როგორც წესი, მეტ-ნაკლებად მომზადებული, თემებში გარკვეული იყო და ჰქონდა მიმდინარე საკითხების შესახებ ინფორმაცია.

ვინაიდან ამ გადაცემაში მხოლოდ ოპოზიციური პარტიების ლიდერები იყვნენ წარმოდგენილი, ჟურნალისტი იშვიათად ერთვებოდა მათთან პოლემიკაში, განსაკუთრებით ეს „ნაციონალური მოძრაობის“ წევრებს ეხებათ, რომელთა შეხედულებებთანაც წამყვანი სრულ თანხვედრაში იყო, შესაბამისად, კრიტიკულ კითხვებს ვერ ვხდებოდით.

გამონაკლისი იყო ის ოპოზიციური პარტიები, რომლებიც ზოგჯერ „ნაციონალურ მოძრაობას“ აკრიტიკებენ.

მაგალითად, [8 სექტემბრის](#) გადაცემაში წამყვანი სრულ თანხვედრაში იყო „ნაციონალური მოძრაობის“ წარმომადგენელ ხატია დეკანოიძესთან. შემდეგი სტუმარი იყო დავით ბაქრაძე, სადაც ჟურნალისტი უფრო კრიტიკული და მწვავე იყო. იგი დავით ბაქრაძეს იმ საკითხებზე ესაუბრა, რაზეც „ნაციონალური მოძრაობა“ ყოფილ თანაგუნდელებს აკრიტიკებს. ჟურნალისტის ტონი კიდევ უფრო გამწვავდა მესამე სტუმართან - გიორგი ვაშაძესთან, ვინაიდან, „ნაციონალური მოძრაობის“ ტონი ასევე უფრო მწვავე იყო ამ პოლიტიკოსის წინააღმდეგ. აქ უკვე ისმის ისეთი რეპლიკები ორივე მხრიდან, როგორებიცაა - „ელდა გეცათ?“ „თქვენ ტყუილს ამბობთ“, „ეს არასერიოზულია“, „ახლა ეს უნდა დაგიჯეროთ?“ „ცოტა სერიოზულად ვისაუბროთ“ და ა.შ.

ფორმულა

„ფორმულაზე“ საანგარიშო პერიოდში მონიტორინგდებოდა გადაცემები: „პოლიტმეტრი“, „გიორგი თარგამაძის ფორმულა“ და „პოლიტიკის ფორმულა სოფო ზურაბიანთან ერთად“. ჟურნალისტების განმარტებით, მმართველი პარტიის წარმომადგენლები უარს აცხადებდნენ გადაცემაში მონაწილეობაზე.

პოლიტმეტრი

გადაცემის თემები იყო აქტუალური, მოწვეული სტუმრებიც, ძირითადად, კარგად იყვნენ შერჩეული და წარმოდგენილი იყო განსხვავებული მოსაზრებები. ამ მოსაზრებებს აკლდა ხელისუფლება, რომლებიც, ჟურნალისტების განმარტებით, უარს აცხადებდა გადაცემაში მონაწილეობაზე.

ჟურნალისტები იყვნენ მიუკერძოებელნი და, ძირითადად, მომზადებულნი გადაცემისთვის.

მონიტორინგისას გამოიკვეთა, რომ რიგ შემთხვევაში, სტუმრებისთვის დასმული კითხვები ნაკლებად კრიტიკული იყო. მაგალითად, [28 აგვისტოს](#) გადაცემაში წამყვანი არ იყო კრიტიკული გუბაზ სანიკიძის მიმართ, განსაკუთრებით კი მაშინ, როცა იგი მიხეილ სააკაშვილს ხოტბას ასხამდა. წამყვანს შეეძლო სანიკიძისთვის შეეხსენებინა სააკაშვილის მიმართ გამოთქმული კრიტიკა და ეკითხა, თუ რა შეცვლა მის ახლანდელ და წინა დამოკიდებულებას შორის. ასევე, [პირველი სექტემბრის](#) გადაცემაში, როდესაც „ლელოს“ წარმომადგენელი საუბრობდა, რომ მათი პარტია აღმოფხვრის სიღარიბეს და შექმნის

საშუალო ფენას, წამყვანი არ დაინტერესებულა იმით, თუ როგორ მოახერხებს ამას პარტია, რა მექანიზმები და სტრატეგია აქვს „ლელოს“ ამ მიზნების მისაღწევად.

გიორგი თარგამაძის ფორმულა

გადაცემისთვის შერჩეული თემები იყო აქტუალური და მნიშვნელოვანი, ასევე, კრიტიკული ხელისუფლებისადმი. ჟურნალისტი მომზადებული იყო გადაცემისთვის, სვამდა საჭირო კითხვებს, საჭირო დროს, სწორი ფორმულირებით. თუმცა, იყო შემთხვევები, როდესაც წამყვანის კითხვები იყო ვრცელი და რამდენიმე საკითხის მომცველი, რაც რეპოდენტს შესაძლებლობას აძლევდა, რომ თავი აერიდებინა მისთვის არასასურველ კითხვაზე პასუხისთვის.

მაგალითად, [2 სექტემბრის](#) გადაცემაში წამყვანმა დასვა შემდეგი კითხვა: „ზუსტად ეს შეკითხვა მინდა დაგისვით, სანამ თქვენ დაგემშვიდობებით. ერთია, თქვენ თავად როგორ იქცევით, იგივე საარჩევნო კამპანიის სპეციფიურობიდან გამომდინარეობა ძალიან მაცდუნებელია იმ კუთხით, რომ უფრო მეტი სიახლოვე შეინარჩუნოთ ხო ამომრჩეველთან. მაგალითად, არჩევნები ჩვენ დეპუტატობის კანდიდატის ხელის ჩამორთმევის გარეშე ვერ წარმოგვიდგენია. არადა დადგა ის დრო, როდესაც თავი უნდა შევიკავოთ ამისგან, თუმცა, ფაქტია, რომ ჩვენ პირდაპირ ეთერში გადაცემით, როგორც სამთავრობო კანდიდატების, ასევე ოპოზიციური კანდიდატების შეხვედრებს მოსახლეობასთან და ძველებური, კორონამდელი ყაიდა გხვდება თვალში, ხო? ამ მხრივ, ალბათ, პოლიტიკოსებმა რაღაც მაგალითი უნდა აჩვენონ. მაგრამ სისტემურად რა შენიშვნები გექნებოდათ? მე ახლა ვკითხე ბატონ ამირანს, მაგალითად, ინფრასტრუქტურა როგორ შეიცვალა ამ თვალსაზრისით. სკოლები თუნდაც ჰოსპიტლები, ექიმების გადამზადების პროცესი რამდენად აქტიურად მიმდინარეობდა. იმიტომ, რომ ექიმები ერთ-ერთ ყველაზე ძირითად გადამტანებად, ასე ვთქვათ, მიიჩნევიან მთელს მსოფლიოში. ამ მხრივ როგორი არის თქვენი მონაცემებით სურათი? და რას ურჩევდით მთავრობას და რას მოუწოდებდით?“

დაფიქსირდა შემთხვევა, როდესაც წამყვანმა რესპოდენტს არაზუსტი ინფორმაციის გავრცელების საშუალება მისცა. [14 ოქტომბრის](#) გადაცემაში გუბაზ სანიკიზემ განაცხადა - „არ გაძა ამ კაცის მუცელი, ძარცვავს ქვეყანას, დაკუჭულ ათლარიანებს აგროვებს უკვე ქვეყანაში. გაიხსენეთ პანდემიის დროს რა ქნა - ყველა პროდუქტის მაღაზია ჩაკეტეს და ამუშავა თავის მაღაზიები“. იმის გათვალისწინებით, რომ „ქართული ოცნება“ არ მონაწილეობდა გადაცემებში, ჟურნალისტს უნდა მიეთითებინა რესპოდენტისთვის გადაუმოწმებელი ფაქტის გავრცელების შესახებ.

პოლიტიკის ფორმულა სოფო ზურაბიანთან ერთად

საანგარიშო პერიოდში გადაცემის თემები აქტუალური იყო და სტუმრებიც თემის შესაბამისად იყვნენ შერჩეული. ჟურნალისტი სამართლიანი იყო დროის განაწილების

თვისაზრისით, იცავდა ბალანსს რესპოდენტებს შორის და არ ამჟღავნებდა მიკერძოებულ დამოკიდებულებას. თუმცა, [7 სექტემბრის](#) გადაცემაში გამოიკვეთა, რომ წამყვანი, სხვა რესპოდენტებისგან განსხვავებით, ლოიალური იყო „ევროპული საქართველოს“ წარმომადგენლისადმი და სხვა სტუმრებისგან განსხვავებით, მას ნაკლებად უწევდა ოპონირებას.

გადაცემაში არ იყვნენ წარმოდგენილი „ქართული ოცნების“ წარმომადგენლები, რაც, წამყვანის თქმით, განპირობებული იყო მათივე გადაწყვეტილებით.

წამყვანს კარგად ესმის პოლიტიკური პროცესი და სვამდა არგუმენტირებულ კითხვებს.

პალიტრა TV

„პალიტრა TV-ზე“ მონიტორები აკვირდებოდნენ გადაცემას „360 გრადუსი“, რომელიც, ძირითადად, დღის აქტუალურ საკითხებზე მსჯელობას ეთმობა. გადაცემა 2 სექტემბრიდან, ორშაბათიდან პარასკევის ჩათვლით გადიოდა ეთერში.

360 გრადუსი

გადაცემა „360 გრადუსი“ რამდენიმე ბლოკისგან შედგება და მისი ერთი ბლოკი ხშირად ეთმობა დებატებს, სადაც უმეტესად მონაწილეობს ოპოზიცია.

დაკვირვების შედეგად გამოიკვეთა, რომ მმართველი გუნდის წარმომადგენლები არ მონაწილეობდნენ დებატებში და ისინი, ძირითადად, წარმოდგენილი იყვნენ მარტო, ოპონენტების გარეშე, გადაცემის ბოლო ნაწილში. წამყვანი ცდილობდა, მეტნაკლებად კრიტიკული კითხვები დაესვა ხელისუფლების წარმომადგენლებისთვის, თუმცა, არ ყოფილა საკმარისად კრიტიკული მათი მისამართით.

ოპოზიციური პარტიების დებატებისას, რიგ შემთხვევებში წამყვანი განმარტავდა, რატომ არ მონაწილეობდა „ქართული ოცნება“ დებატებში და მოუწოდებდა მათ მონაწილეობისკენ. ასევე, ერთ-ერთ გადაცემაში წამყვანმა განმარტა, რომ „ნაციონალური მოძრაობაც“ არ მიიღებდა მონაწილეობას დებატებში, თუ მმართველი პარტია არ იქნებოდა წარმოდგენილი.

გადაცემის თემები იყო აქტუალური და საინტერესო, წამყვანი, ძირითადად, მომზადებული იყო და რამდენიმე გამონაკლისი შემთხვევის გარდა, არ მიუცია სტუმრისთვის არასწორი ინფორმაციის გავრცელების შესაძლებლობა.

გადაცემაში არ ყოფილა გამოყენებული სიძულვილის ენა, თუმცა, დაფიქსირდა შეურაცხმყოფელი ლექსიკის გამოყენება. მაგალითად, [25 სექტემბერს](#) (21:36) გადაცემის

სტუმარმა ალექო ელისაშვილმა შეურაცხმყოფელი ლექსიკა გამოიყენა პოლიტიკური ოპონენტის მისამართით, კონკრეტულად კი, წონის გამო დასცინა „ქართული ოცნების“ მაჟორიტარობის კანდიდატებს და თქვა - „ღაბაბი აქვს მუცლამდე ჩამოწოლილი“. სტუმრის ამ პოზიციას წამყვანმა შემდეგი რეპლიკით უპასუხა: „ფიზიკური პარამეტრებით არ შეიძლება პოლიტიკოსების შეფასება, ოპოზიციაშიც ბევრი მინახავს...“ რომ არა ფრაზის ბოლო ნაწილი („ოპოზიციაშიც ბევრი მინახავს“), სადაც წამყვანმა თავადაც გაუსვა ხაზი პოლიტიკოსების ფიზიკურ აღნაგობას, შეიძლება ჩაითვალოს, რომ მას ჰქონდა მაღალი მგრძობელობა ჭარბწონიანი ადამიანებისადმი და ეცადა არ მოეხდინა გადაცემაში მათი დისკრიმინაცია.

აჭარის ტელევიზია

საანგარიშო პერიოდში მონიტორინგდებოდა გადაცემა „თავისუფალი სივრცე“, სადაც მონაწილეობდნენ როგორც მმართველი პარტიის, ასევე ოპოზიციური პარტიების წარმომადგენლები.

თავისუფალი სივრცე

საანგარიშო პერიოდში გადაცემაში განხილული იყო აქტუალური საკითხები. წამყვანი გადაცემისთვის მომზადებული იყო, რელევანტურ კითხვებს კი სვამდა, თუმცა, შემდგომ, როდესაც სტუმრები გაურბოდნენ პირდაპირ პასუხებს, აღარ ცდილობდა ჩაძიებოდა და მიეღო კონკრეტული პასუხი. რაც ინტერვიუებს ზედაპირულს ხდიდა.

წამყვანი ტექნიკურად თანაბრად ანაწილებდა დროს, საკითხის რელევანტურად იყვნენ რესპოდენტები შერჩეული, იცავდა ბალანსს. თუმცა, [24 სექტემბრის](#) გადაცემაში, რომლსაც პარტია “გამარჯვებული საქართველოს” თავმჯდომარე ირაკლი ოქრუაშვილი სტუმრობდა, სხვა გადაცემებისგან განსხვავებით, წამყვანი მკვეთრად ნეგატიურად იყო განწყობილი რესპოდენტის მიმართ. ამის მიზეზი მან გადაცემაშივე გაამჟღავნა და თქვა, რომ ის იყო „იბერიის“ თანამშრომელი, სადაც 2004 წელს, ოქრუაშვილის შინაგან საქმეთა მინისტრობის პერიოდში, სპეცდანიშნულების რაზმი შეიჭრა. საბოლოოდ, სტუმარმა გადაცემა დატოვა.

განსხვავებით სხვა გადაცემებისგან, სადაც მეტწილად პოლიტიკოსები მონაცვლეობით ერთვებოდნენ გადაცემაში, [5 ოქტომბერს](#) გადაცემას ერთდროულად სტუმრობდნენ განსხვავებული პოლიტიკური პარტიების წარმომადგენლები: მურმან ღუმბაძე, პოლიტიკური გაერთიანება “ძალა ერთობაშია” და ეკა ბესელია, “პარტია სამართლიანობისათვის”. გადაცემის დასაწყისში წამყვანმა აჩვენა ვიდეო, რომელშიც ასახული იყო მურმან ღუმბაძის მიმართვა ამომრჩევლისადმი, რომ მათ არ მისცენ ხმა ეკა

ბესელიას, რადგან თითოეული ასეთი ხმა დაკარგულია. ამ დასაწყისმა მთელი დებატები ეკა ბესელიასა და მურმან ღუმბაძის პიროვნულ დაპირისპირებაში გადაზარდა და მაყურებელმა ვერ მიიღო საჭირო ინფორმაცია, რომელიც მას ინფორმირებული არჩევანის გაკეთებაში დაეხმარებოდა.

არჩევნები 2020

„არჩევნები 2020“ 29 სექტემბრიდან ყოველ სამშაბათს, ხუთშაბათსა და პარასკევს გადის ეთერში. გადაცემას ჰყავს ორი წამყვანი, რომლებიც ეთერს მონაცვლეობით უძღვებიან - სამშაბათს და პარასკევს ერთი წამყვანი მასპინძლობს პოლიტიკურ პარტიებს, ხუთშაბათს კი მეორე - უმაღლესი საბჭოს მაჟორიტარი დეპუტატობის კანდიდატებს.

ორივე წამყვანის შემთხვევაში, მაყურებელს რჩება შთაბეჭდილება, რომ კითხვები მეტად არის ორიენტირებული პროგრამებსა და დაპირებებზე და აღარ რჩება დრო კრიტიკისა და ჩამიებისთვის.

წამყვანები ამჟღავნებს მაღალ მგრძობელობას ისეთი საკითხებისადმი, როგორცაა გენდერული თემატიკა, სიძულვილის ენის გამოყენება.

მაგალითად, [6 ოქტომბერს](#), „ქართული მარშის“ წევრებს, რომლებიც სოროსის ფონდს ლგბტ თემის პროპაგანდაში ადანაშაულებდნენ და ჰომოფობიურ განცხადებას აკეთებდნენ, წამყვანი გაემიჯნა და აღნიშნა, რომ მათი განცხადებები დისკრიმინაციული იყო. წამყვანი ასევე გაემიჯნა „ქართული დასის“ ჰომოფობიურ განცხადებას - „ცხოვრების უფლება ყველას აქვს, მაგრამ გარყვნილების პროპაგანდის უფლება არავის აქვს. თავიანთ სახლებში, თავიანთ სამეგობროებში ნება აქვთ ყველაფრის, რაც უნდათ ის გააკეთონ, მაგრამ არ აქვთ უფლება, რომ გაწიონ პროპაგანდა“.

[15 ოქტომბრის](#) გადაცემაში წამყვანმა გენდერული საკითხიც წამოწია წინ და კანდიდატებს ჰკითხა, როგორ აპირებდნენ გენდერული საბჭოს გააქტიურებას. თენგიზ რუხაძემ, „ბაგრატიონი - სახე+-ის“ წარმომადგენელმა, განაცხადა, რომ „ქალის პირველი საზრუნავი ოჯახი და შვილებია, თუმცა აუციელებელია თანაბრად ქმნიდეს დოვლათს“. წამყვანი გაემიჯნა რესპოდენტის სექსისტურ განცხადებას.

საერთო ჯამში, გადაცემა იქნებოდა გაცილებით ინფორმაციული აუდიტორიისთვის, მისი ფორმატი მეტი ჩამიებისა და დებატების საშუალებას რომ იძლეოდა.

POSTV

აღნიშნულ არხზე მონიტორები აკვირდებოდნენ გადაცემას - „პოლიტიკური ინტერვიუ შალვა რამიშვილთან ერთად“, რომელიც 7 სექტემბრიდან ყოველ სამუშაო დღეს გადის ეთერში 21:30 საათზე.

პოლიტიკური ინტერვიუ შალვა რამიშვილთან ერთად

გადაცემის თემა უმეტესად დღის აქტუალურ საკითხებს ეხება, თუმცა მისი სტუმრები, იშვიათი გამონაკლისების გარდა, უმეტესად ხელისუფლების წარმომადგენლები ან მასთან აფილირებული პირები არიან. ხშირია მმართველი პარტიის შედარებით უცნობი სახეების სტუმრობაც.

შალვა რამიშვილის გადაცემების დიდი ნაწილი ეთმობა ოპოზიციის, განსაკუთრებით კი „ნაციონალური მოძრაობის“ კრიტიკას, მმართველი პარტიის წარმომადგენლებთან ერთად.

გადაცემაში ხშირია წამყვანის მხრიდან ოპოზიციის, განსაკუთრებით კი „ერთიანი ნაციონალური მოძრაობისა“ და საქართველოს მესამე პრეზიდენტის, მიხეილ სააკაშვილის მისამართით არაეთიკური, შეურაცხმყოფელი და დამამცირებელი ტერმინების გამოყენება.

წამყვანი, ძირითადად, არ არის მომზადებული და არ სვამს კრიტიკულ კითხვებს. ის არ მალავს საკუთარ სიმპატიებს „ქართული ოცნების“ და ბიძინა ივანიშვილის მიმართ.

მაგალითად, [29 სექტემბრის](#) გადაცემაში წამყვანი ამბობს: „[ჩვენ] ქოცები ვართ. მე ვარ „ქართული ოცნების“ მომხრე. ყოველთვის ვიყავი. რაც შეიქმნა, რაც ბიძინა ივანიშვილი გამოჩნდა, მის პირველ წერილში ვარ მოხსენიებული და მივედი და მას მერე ვმუშაობ ნაცების გაქრობაზე“.

[10 სექტემბრის](#) გადაცემაში კი შალვა რამიშვილი თეა წულუკიანს ეუბნება: „თქვენ პარლამენტის მომავალი წევრი ხართ, დანამდვილებით შემიძლია გითხრათ, იმიტომ, რომ „ქართული ოცნება“ დამაჯერებლად მოიგებს ამ არჩევნებს“, [21 სექტემბრის](#) გადაცემაში კი, წამყვანი „ქართული ოცნების“ კანდიდატს ეუბნება: “მე თქვენკენ ვარ... მოკლედ, ძალიან კარგი ტექნოკრატი ხართ. აი, საუბრობთ და მომწონს”, “მაია ბითაძე, პარლამენტის წევრი, ასე ვიტყვი”.

კავკასია

„კავკასიის“ ეთერში საანგარიშო პერიოდიდან მონიტორინგდებოდა გადაცემა „ბარიერი“, ხოლო 7 სექტემბრიდან ასევე „პოლიტიკა არჩილ გამზარდიასთან ერთად“, რომელიც ყოველ ორშაბათს და ხუთშაბათს გადიოდა ეთერში.

ბარიერი

გადაცემა ეხება აქტუალურ თემებს. „ბარიერი“ ამ ეტაპზე ორი ფორმატით გადის ეთერში, კვირაში ერთხელ საარჩევნო ფორმატში პარტიები არიან მოწვეული და ხედვებზე საუბრობენ, დანარჩენ გამოშვებებში კი დღის ან კვირის მთავარ საკითხებს მიმოიხილავენ. აღსანიშნავია, რომ სტუმრების შერჩევის კრიტერიუმები საარჩევნო დებატების შემთხვევაში ნათელი და გასაგებია საარჩევნო ფორმატის გამოშვებებში და ამ კრიტერიუმებს წამყვანი ყოველი გადაცემის წინ დეტალურად ხსნის.

თუმცა, საარჩევნო დებატების მიღმა, გადაცემებში გაურკვეველია, რის მიხედვით მოხდა სტუმრების შერჩევა. გადაცემაში არ მიდის მმართველი პარტია.

წამყვანი არ სვამდა კრიტიკულ, დამაზუსტებელ შეკითხვებს. მისი კითხვები ზოგადი იყო. მაგალითად, [25 სექტემბრის](#) (21:52) გადაცემაში წამყვანი ირაკლი ოქრუაშვილს ეკითხება „ვისზე მუშაობთ საბურთალოზე თქვენ, ვინ არის თქვენი ამომრჩეველი, რატომ უნდა აგირჩიოთ, ვინ უნდა აგირჩიოთ“. სტუმარი ამბობს, რომ სწორდ მას ხელეწიფება საბურთალოს პრობლემების მოგვარება, თუმცა რა პრობლემებია საბურთალოზე და როგორ აპირებს მათ მოგვარებას, ამგვარ ხედვებს არ წარმოგვიდგეს და ამ თემაზე კითხვებს არც წამყვანი სვამს.

[6 ოქტომბერს](#) ნინო ბურჯანაძესთან ინტერვიუშიც წამყვანის მხრიდან არ ისმოდა არც ერთი კრიტიკული შეკითხვა რესპონდენტის მისამართით. გადაცემის დასრულებამდე დარჩენილ 10 წუთში პოლიტიკოსი საარჩევნო დაპირებებს იძლევა. წამყვანი, სამწუხაროდ, ვერც ამ ნაწილში უწევს სტუმარს საჭირო და შესაბამის ოპონირებას, ვერ სვამს დამაზუსტებელ კითხვებს. მაგალითად, სტუმარი იძლევა გაზის და ელ. ენერჯის ტარიფის განახევრების დაპირებას (22:43). კითხვაზე როგორ, ბუნდოვან პასუხს იძლევა - ამბობს, რომ ხელშეკრულებებში კორუფციულ ელემენტებს შეიცავს და როცა გადაიხდება ეს ხელშეკრულებები და გათავისუფლდება კორუფციული ელემენტებისგან, ტარიფის განახევრებაც შესაძლებელი იქნება.

„ხო, არ ვიცი ასე მარტივად იქნება თუ არა“, „რომ აღმოჩნდეს, რომ შეუძლებელია ტარიფის დაკლება?“ „ნუ, როგორც ჩანს ამაზე თქვენ ჩემზე მეტი იცით“ - ამ კითხვებით შემოიფარგლება წამყვანი და სხვა დამატებით, დამაზუსტებელს არაფერს ეკითხება. აღსანიშნავია, რომ სტუმარი ამ დაპირებებს ბროშურიდან კითხულობდა და წამყვანს შეეძლო, რომ გადაცემამდე გაცნობოდა ბროშურას და მოემზადებინა კონკრეტული საკითხები.

პოლიტიკა არჩილ გამზარდიასთან ერთად

გადაცემის თემები იყო მიმდინარე, აქტუალური საკითხები. საარჩევნო სუბიექტებთან საუბარი, ძირითადად, საარჩევნო გარემოს და ხელისუფლების კრიტიკას ეხებოდა.

წინასაარჩევნო პერიოდში კრიტიკულად მნიშვნელოვანია, მედიამ ისაუბროს არამხოლოდ წინასაარჩევნო გარემოზე ან მიმდინარე პოლიტიკურ თემებზე, არამედ აჩვენოს ამომრჩეველს ყველა ის ძირითადი აქტორი, რომელიც არჩევნებში მონაწილეობს და რომელსაც, ხელისუფლებაში მოსვლა სურს. მედიის ფუნქციაა კრიტიკულად გააანალიზოს, რამდენად რეალისტურია პარტიების დაპირებები და ხედვები. სწორედ ეს ეხმარება ამომრჩეველს, მიიღოს ინფორმირებული გადაწყვეტილება საარჩევნო ყუთთან.

გადაცემის სტუმრები ფაქტობრივად, არ საუბრობდნენ თავიანთ ხედვებზე სიღრმისეულად და არც წამყვანი სვამდა კონკრეტულ კითხვებს. მაგალითად, [28 სექტემბრის](#) გადაცემაში ალექო ელისაშვილი საუბრობდა, რომ ქვეყნის გადარჩენის გზა განათლებასა და სოფლის მეურნეობაშია. თუმცა, არც ერთი კონკრეტული გეგმა, როგორ აპირებს ის საბურთალოელების ინტერესების დაცვას პარლამენტში, არ წარმოუდგენია და წამყვანსაც ამ მიმართულებით არაფერი უკითხავს.

წამყვანი კრიტიკულია ხელისუფლების მიმართ და ეს ყველა გადაცემაში იგრძნობოდა. მაგალითად, [1 ოქტომბრის](#) გადაცემას წამყვანი იწყებს: „დემოკრატიული ღირებულებების და ადამიანის უფლებების დაცვის ლოზუნგით მოსული „ქართული ოცნება“ კი კვლავ ძალადობრივი რეჟიმის მემკვიდრეობად და მწარმოებლებად გვევლინება ისე, რომ პრაქტიკულად შეინარჩუნა ძველი ძალადობრივი სისტემები და ახალიც მიუმატა, მხოლოდ ისე, რომ მათი შეფუთვა უკეთ ისწავლა“.

ობიექტივი

ტელეკომპანია „ობიექტივზე“ მონიტორინგდებოდა გადაცემა „ღამის სტუდია“, რომელიც, იშვიათი გამონაკლისების გარდა, ყოველ დღე 22:30 საათზე გადის ეთერში. აღნიშნული გადაცემა, წინა წლების მსგავსად, „პატრიოტთა ალიანსის“ პლატფორმაა.

ღამის სტუდია

გადაცემას თითქმის არასდროს აქვს თემა და კონკრეტული ფოკუსი. ერთ გამომწვევაში საუბრობენ უამრავ სხვადასხვა თემაზე, რომელიც ერთმანეთთან დაკავშირებული არ არის. გადაცემის წამყვანები თითქმის არასდროს არიან მომზადებული იმ თემებზე სასაუბროდ,

რასაც გადაცემაში განიხილავენ. გადაცემის წამყვანი იშვიათად სვამს კითხვებს და მეტწილად მოსაზრებების გამოხატვით და რეპლიკებით შემოიფარგლება.

გასული წლების მსგავსად, ამ საანგარიშო პერიოდშიც, აღნიშნული გადაცემა „პატრიოტთა ალიანსის“ სამაუწყებლო პლატფორმაა, სადაც არასდროს არის წარმოდგენილი განსხვავებული აზრი - გადაცემის შინაარსი მუდმივად ემსახურება იმ გზავნილების გაძლიერებას, რომელიც აქვს „პატრიოტთა ალიანსს“. გადაცემის სტუმრები, ძირითადად, არიან „პატრიოტთა ალიანსის“ წევრები ან ამ პოლიტიკურ ძალასთან დაკავშირებული ადამიანები.

„ღამის სტუდიაში“ ხშირად გვხვდება ანტიდასავლური პროპაგანდა. დაფიქსირდა შემთხვევა, როდესაც გადაცემის ნაწილი იყო რუსულ ენაზე.

საანგარიშო პერიოდში გავიდა რამოდენიმე გადაცემა, რომელიც იყო საარქივო ჩანაწერი, თუმცა, მას მითითება არ ჰქონია. მაყურებელი მხოლოდ იმ შემთხვევაში მიხვდებოდა რომ გადაცემა ჩანაწერს წარმოადგენდა, თუ რომელიმე გასულ დღესასწაულს ახსენებდნენ.

გადაცემაში ისმის სიძულვილის ენა, არის ქსენოფობიური გამონათქვამები, განსაკუთრებით, მძლავრია თურქოფობია. წელსაც „პატრიოტთა ალიანსის“ მთავარი ფოკუსი არის აჭარა და თურქული ექსპანსია. შესაბამისად, გადაცემის წამყვანი და სტუმრებიც ხშირად ავრცელებენ თურქოფობიულ განცხადებებს. გადაცემის წამყვანი არათუ ემიჯნება და ზღუდავს სიძულვილის ენის გამოყენებას, არამედ პირიქით, ხელს უწყობს და ახალისებს მას და ზოგიერთ შემთხვევაში თავად ავრცელებს.

მაგალითად, [14 სექტემბერს](#), (23:11) წამყვანის მხრიდან ისმის შეცდომაში შემყვანი, არასწორი ინფორმაცია, რომელიც ფაქტადაა წარმოჩენილი. გარდა ამისა, ეს განცხადებები თურქოფობიური და პრორუსულია და მიზნად აუდიტორიის მანიპულირებას და შეცდომაში შეყვანას ისახავს. წამყვანი ე.წ სამშვიდობოებს წარმოაჩენს, როგორც „გაეროს ეგიდით მომუშავე სამშვიდობო ჯარს“, ხოლო ნატოს, „თურქულ ნატოს“ უწოდებს და მისგან მომავალ აბსურდულ საფრთხეებზე საუბრობს.

„ჩვენ გვახსოვს სამშვიდობო ჯარები რუსების. ისინი, ხომ თავიანთი ინიციატივით... ასეა თუ ისეა, სამშვიდობო ჯარი იყო და ეს იყო გაეროს ეგიდით. ეხლა, ნატოზე როდესაც არის საუბარი, ნატო, თურქული ნატო მოგვცემს ჩვენ რაიმე დივიდენტებს პოლიტიკურს? არ არის საშიში თურქული ნატო საქართველოში? მითუმეტეს ამ სიტუაციაში, ხო? ჩვენ ხომ ვიცით, რომ აჭარაში რა ცუდი მდგომარეობაა. მე არ ვამბობ, რომ იქ ავტომატებით გვესვრიან. როცა შენი მიწა გაყიდულია, მე რომ ვიყო ახლა მფლობელი ამ შენობის, არ მექნება ადრე თუ გვიან პრეტენზია, რომ იცით რა არის, ეს შენობა ჩემია და ძალიანა გთხოვთ, რა, თუ შეიძლება, ამას ანგარიში გაუწიეთ. არ არის ეს საშიშროება?“

გადაცემაში დაფიქსირდა სექსისტური განცხადებები. მაგალითად, [17 სექტემბერის](#) გადაცემაში (22:59) სტუმრის - ნანა დევდარიანის მხრიდან გაჟღერდა სექსისტური განცხადება: „კანდიდატებს რაც შეეხება, მათგან ყველაზე გამოსაყოფი არის ელენე ხოშტარია. ეჭვი მეპარება, რომ ვაკის ამომრჩეველმა მხარი დაუჭიროს მანქანების კაპოტზე

ახტომას, სასტვენით სირბილს, რაღაც უაზრო განცხადებებს. ახლა მე არ მიყვარს ქალი პოლიტიკოსების კრიტიკა. ვთვლი, რომ რაც მეტი ქალი იქნება პოლიტიკაში, მით უფრო ადამიანური სახე იქნება იმ პოლიტიკას, მაგრამ არის რაღაც ზღვარი, რომელსაც არც ქალმა უნდა გადააბიჯოს და არც კაცმა, მით უმეტეს - ქალმა“. სტუმრის ამ განცხადებაზე წამყვანს რეაგირება არ ჰქონია, შესაბამისად, არხის ეთერი სექსისტური განცხადების ტრიბუნად იქცა.

მაესტრო

საანგარიშო პერიოდში მაესტროს ეთერში არ გასულა საზოგადოებრივ-პოლიტიკური გადაცემა და არც სტუმართა ჩართვები ყოფილა საინფორმაციო გამოშვებაში.

